

CASTELLS CATALANS

BLANES

Nom del castell: Sant Joan de Blanes
Data de construcció: segle X
Municipi: Blanes
Comarca: Selva
Altitud: 168 m
Coordenades: E 483330.5, N 4614369.5
(ED50 UTM 31N)
Longitud: 2° 47' 54.94" Latitud: 41° 40' 44.66"
(ETRS89 Geodèsiques)
Com arribar-hi: es troba emplaçat en un turó situat al N.E. de la vila de Blanes.

Geografia i medi natural

El castell de Sant Joan de Blanes és situat dalt del turó de Sant Joan de la vila de Blanes (Selva) a una altitud de 173 metres i amb unes dilatades panoràmiques de la zona litoral propera i fins i tot llunyana, i en dies de molt bona visibilitat es pot arribar a divisar la silueta de la muntanya de Montjuïc a Barcelona.

La història

Conegut als segles X i XI per Forcadell, apareix citat ja l'any 1002 en un document del vescomte de Girona Sunifred que donen un alou al vescomte de Girona, i cap a l'any 1050 seran els seus successors, els vescomtes de Cabrera, els qui posseiran el castell en feu dels comtes de Barcelona, com ho reconeixia Ermessenda de Montsoriu, esposa de Guerau I de Cabrera, en un document. A la darrerria del segle XI, Ponç I de Cabrera prestà jurament de fidelitat per aquest castell a Ramon Berenguer III: el seu fill, Guerau II de Cabrera, ho feia el 1106 al propi comte, i el 1196 el vescomte Ponç III de Cabrera al rei Pere el Catòlic.

Per sota dels Cabrera, el domini sobre els habitants de la vila des del segle XII fins al XIV va ser exercit per la família de cavallers cognomenada Blanes, instal·lada, en part, des del segle XIII al País Valencià. Durant el segle XIII els senyors feudals Guerau IV de Cabrera i

Torre del castell. Fotografia de Jordi Gironès

el seu subfeudatari Guillem de Blanes concediran una sèrie de privilegis i llibertats al port i a la vila de Blanes per tal d'afavorir el poblament i el creixement econòmic.

El castell es va construir en un principi per defensar Blanes dels perills que venien del mar, com ara els pirates. Més endavant, al segle XIV, juntament amb el Palau Vescomtal, va formar part d'un gran eix de fortificacions que s'ha anomenat la línia dels castells de la Tordera i que tenien la funció de defensar la Ciutat Comtal pel nord.

L'any 1381, Ramon de Blanes se'l va vendre a Bernat IV de Cabrera que també adquiria el castell de Montpalau a Pineda de Mar i posteriorment el castell de Palafolls el 1382. El castell va anar perdent la seva importància estratègica a partir de finals del segle XV i va

restar abandonat fins que, entre 1849 i 1859, s'hi va instal·lar una estació de telegrafia òptica militar. Va ser usat com a refugi durant la guerra civil espanyola.

L'edifici

L'any 1958 es va rehabilitar la torre i entre els anys 1987 i 1991 es va redactar i executar un projecte de rehabilitació del castell efectuat pels arquitectes gironins Fuses-Viader.

L'estructura que resta del castell consta d'una torre cilíndrica, d'uns 15 m d'altura per 8 de diàmetre exterior, envoltada d'un fossar i d'un recinte emmurallat força rectangular amb porta per la banda de migdia.

L'ermita de Sant Joan va ser bastida com a capella del castell i per la manca d'espai es va situar fora del recinte.

Nota: text recollit de Wikipèdia

Jordi Gironès Vilardebò
gener de 2009

Murs del castell de Blanes amb la torre dins el clos